

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV NAVRHOVÁNÍ

DEPARTMENT OF DESIGN

RESPUBLICA/CIVITAS SOCIALIS – STRACHOTÍN, L. P. 2017

RESPUBLICA/CIVITAS SOCIALIS - STRACHOTÍN

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Ing. Tomáš Kupka

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Vítězslav Nový

BRNO 2017

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0046/2016
Ústav: Ústav navrhování
Student: **Ing. Tomáš Kupka**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Vítězslav Nový**
Akademický rok: 2016/17

Název diplomové práce:

ResPublica/Civitas Socialis – Strachotín, I. p. 2017

Zadání diplomové práce:

Strachotín je jedním z malých sídel, které lemují břehy novomlýnských nádrží. Bývalá identita příhraničních obcí v krajině lužních lesů se vytratila. Existence mělkých rybníků výrazně změnila nejen tvář krajiny, ale i životy místních obyvatel. Některé jistoty ale nezmizely – panoráma Pálavy anebo zvlněný reliéf země rodící vinou révu...

Zastupitelé i obyvatelé Strachotína dlouhodobě zvažují stavební počiny různorodého rozsahu, které by posílili pospolitost občanů, jejich možnosti při využití potenciálu místa (víno, turistický ruch) a obci navrátili její ztracenou tvář.

Cílem práce je tedy definování vize pro fungování komunitních, společensko–sociálních, kulturních či volnočasových aktivit v rámci obce, které bude vtěleno do konkrétní podoby návrhu – objektu. A to při využití všech autorových schopností, jeho vnímavosti a empatie a také aktuálních poznatků a trendů majících vliv na typologii objektu(ů).

Hlavním vnějším faktorem ovlivňujícím návrh je jeho zasazení do rámce sídla, které má unikátní kvality, zejména díky poloze na hraně již zmíněných nádrží a ve vizuálním sousedství pálavských vrchů.

V rámci stávající urbanistické struktury tedy diplomant navrhne v některé z vytipovaných lokalit objekt společensko–sociálního, kulturního, komunitního či volnočasového centra celoobecního významu, kdy při práci využije veškerých podkladů a materiálů, které získal nebo zpracoval v rúběhu předchozí práce v rámci modulu Res Publica.

Rozsah grafických prací:

Analytická část posuzující stav a charakter území, problémy a příležitosti obdobných staveb v ČR i ve střední Evropě.

Průvodní zpráva na formátu A4 (297 x 210 mm) na výšku. Rozsah zprávy bude 5 normostran.

Dokumentace vývoje návrhu, prezentace konceptu

Širší vztahy v měřítku 1:1000 – 1:5000, dokumentující vztah mezi stávající a navrženou urbanistickou strukturou.

Situace v měřítku 1:500 – 1:1000, Půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1:200/ 1:100.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení exteriéru (např. formou zákresu do fotografie), co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení. Konkrétní stanoviště budou stanovena v průběhu práce.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení interiéru co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení.

Technologická studie – tj. konstrukční schéma objektu a typický řez fasádou v měřítku 1:50 s detaily 1:10.

Model v měřítku 1:200, který bude zpracován včetně nejbližšího okolí.

Seznam literatury:

Neufert, E.: Navrhování staveb

Norberg-Schultz, Ch.: Genius loci

Valena, T.: Město a topografie

Gehl, J.: Život mezi budovami

Gehl, J.: Města pro lidi

Gehl, J.: Nové městské prostory

www.apruvodce.cz; související zákony, vyhlášky, normy a předpisy dle platné legislativy ČR

Termín zadání diplomové práce: 20.2.2017

Termín odevzdání diplomové práce: 15.5.2017

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Ing. Tomáš Kupka
student(ka)

Ing. arch. Vítězslav Nový
vedoucí práce

-----
doc. Ing. arch. Josef Kiszka
vedoucí ústavu

V Brně dne 20.2.2017

-----
doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

ANOTACE

Strachotín je obcí na hraně a to nejen z geologického úhlu pohledu, ale i ve smyslu jeho dalšího rozvoje. Jeho hlavním problémem je, že v současnosti nenabízí nic specifického, aby se stal výjimečný a tím turisticky zajímavý. Nemá nejlepší víno, architekturu, ubytování, stravování ani služby. Co ale má, je bezpochyby nejlepší výhled na Pálavský masiv. Toho však nijak nevyužívá a to bylo hlavním důvodem, co mě vedl k myšlence stavět u hráze tak, aby se tento atribut začal konečně uplatňovat pro další rozvoj této obce. Pro tento účel jsem zvolil objekt Galerie vín, která v obci chybí a je tudíž vítána i jejími občany.

ABSTRACT

Strachotín is a village on the edge, not just from geological point of view, but in the sense it's next development too. Currently it's main problem is, that it does not offer anything specific to become interesting for tourists. There are not the best wine, architecture, accomodation, catering or public services. What it does have is undoubtedly the best view of Palava massif. It is not used at all and that was the main reason that led me to think of building at the pier so this attribute could be finally used for further development of this village. For this purpose i chose the object gallery of wine which is missing here and is also welcomed by it's citizens.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Poloha galerie vín vychází z předchozího požadavku zadavatele – obce Strachotín. Požadavek zněl: „ Stát se něčím výjimečným, abychom přilákali více nových návštěvníků do obce.“ Strachotín je poměrně malá obec s 800 obyvateli, která vsutku ničím zvláštním nevyniká a proto ani nemůže moc konkurovat okolním obcím na Pálavsku. Při vytváření analýz jsme však došli k jednomyslnému závěru, že Strachotín má jeden velmi silný aspekt, který ale bohužel vůbec nevyužívá. Tím aspektem je výhled na masiv Pálavy. Ze Strachotína je nejlepší výhled na Pálavu a obec s touto kvalitou nijak nepracuje. Je zde problém s ochranným pásmem hráze, které brání cokoli stavět v okolí hráze, natož na hrázi samotné. Takže obec nijak nevyužívá této silné zbraně v konkurenčním boji o návštěvníky. Toto mě vedlo k cíli, propojit obec s hrází a tím pádem i s exkluzivním výhledem. Jak již bylo zmíněno, legislativa zavrhuje jakoukoli výstavu kolem a na hrázi, takže jedinou možností je objekt umístit do samotné nádrže. Tím se docílilo nejlepšího možného výsledku, který splňuje požadavky litery zákona a zároveň propojuje stavbu s fenomény vody vína a Pálavy. Díky své solitérní pozici je stavba dobře viditelná a stává se tak novou dominantou na tváři veduty Strachotína. Vniká tak nový orientační bod. Dalším atributem, který bych chtěl vyzdvihnout je příjezdová cesta od Dolních Věstonic. Cesta vede po hrázi, která se kroutí v křivce a tím vzniká princip antické cesty, kdy se stavba při příjezdu návštěvníkovi nastavuje z různých úhlů, což zvyšuje její atraktivitu. Dá se říci, že stavba je takovým pomyslným majákem, který zve lidi do Strachotína.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Architektonické řešení vychází z kombinace dvou koncepčních myšlenek. První myšlenka ovlivňuje tvarové řešení objektu. Vychází ze skutečnosti, že objekt obklopují tři základní druhy krajiny. Prvním druhem je krajina klasická, reprezentovaná členitostí a měřítkem Pálavských vrchů. Na protějščí straně obec Strachotín svým drobným měřítkem a členitostí zastupuje romantický typ krajiny. Mezi těmito dvěma typy krajin se nachází třetí z výčtu a to krajina kosmická, jež je zastoupena ve formě strohosti a čistoty vodní hladiny Novomlýnských nádrží, tvoří tak jasnou bariéru mezi

ostatníma dvěma typy. Na základě analýz jsem stavbu umístil právě do poslední z výčtu krajin – krajiny kosmické. Tvar stavby ve formě kvádrů s pravidelným čtvercovým průřezem zřetelně reaguje na místo, kde se stavba nachází. Jde o čistou formu s ostrými rysy, které viditelně definují objem stavby a její umístění v prostoru. Absolutní je i vymezení vnitřního prostředí stavby, chránícího své návštěvníky a exteriéru, kde je člověk nechán napospas všem vnějším vlivům. Toto je rovněž jeden z typických rysů kosmické krajiny, která nezná označení jako jsou poloveřejný/polosoukromý prostor. Druhá koncepční myšlenka má dopad na členění celého objektu. Vychází z běžného způsobu sledování dané věci. Příkladem je sledování televize, kdy divák sleduje obrazovku, ta ale sama o sobě zabírá jen malé procento jeho výhledu. Výsledkem může být vyrušení od sledování vedlejšími vlivy a ztráta zážitku. Objekt se chová jako inverzní televizor – vtahuje diváka dovnitř přístroje, kde na něj čeká obrovská čtvercová obrazovka nabízející ničím nerušený výhled na panorama Pálavy. Protilehlá severní strana objektu je z tohoto důvodu kompletně uzavřená. Výjimku tvoří pouze čtvercový vchod do stavby, který svým vtažením vybuzuje ke vstupu do objektu. Spojnicí mezi hlavním vstupem a hrází je lávka, která se směrem od objektu zužuje. Tento fakt vytváří optický klam, při kterém dochází k optickému zkrácení vzdálenosti objektu od hráze. Po stranách je fasáda členěna v pravoúhlém rastru fasádních desek rozměru 500x500 mm. Tloušťka desek není jednotná, takže desky vytvářejí na fasádě plastický efekt. Obě boční stěny jsou pak perforovány okny rozměrů 500x500 mm. Okna mají nepravidelný rastr, ale jejich četnost narůstá od severní uzavřené fasády k jižní zcela otevřené.

Vnitřní členění objektu je podřízeno systému raumplan, což vede k tomu, že je objekt vertikálně rozdělen na jednotlivé galerie provázané schodištěm, které vytváří uvnitř stavby atrium, čímž dochází k propojení jednotlivých podlaží v jeden vyvážený celek. Galerie jsou vysuté a konstrukčně zavěšené na stropní konstrukci v kombinaci s nosnými obvodovými zdmi. Tento typ řešení dodává interiéru lehkost a vzdušnost.

Celý vnitřní prostor se nese v duchu moderny, takže je zbaven jakéhokoli dekoru, vše je subtilní a je užíváno základního tvaru, vycházejícího z průřezu formy celého objektu - čtverec. Celý interiér ožíví zrcadlo schodiště, to bude vyplněné ocelovou sítí po, které

bude růst vinná réva. Ta poroste z květináče, umístěného v podvodní části stavby. Sít bude vyplňovat i plochy zábradlí, které je tvořeno subtilní konstrukcí sloupků a trámů. Díky tomu, že schodiště je centrální částí celé kompozice, je možné pak šlahouny vína navázat i na galerie a tak oživit celý interiér zelení. Z důvodu dostatku světla pro rostlinu je perforována i střecha a to celkem čtyřmi světlíky čtvercového tvaru.

PROVOZNÍ A DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Prostor 1.PP je rozdělen do dvou částí. První část je tvořena vinným sklípkem, který je schopen pojmout až 62 vzorků vína. Architektonicky jde o obdélníkový prostor, který je členěn podélně klenbovými cihelnými oblouky. Naproti vstupu je v těžišti dispozice umístěna socha Dionýsose, boha vína, veselí a radovánek. V prostoru budou rozmístěny dle potřeby barové stolky, které se dají sestavit v jeden větší stůl sloužící pro ochutnávky vín pro skupiny. Zbytek 1.PP je věnován zázemí objektu. To je tvořeno technickou místností, šatnou pro zaměstnance, toaletou pro zaměstnance, kanceláří vedení, skladem nábytku, skladem vína a vstupní halou.

V 1NP se nachází odbytový prostor, který je rozšířen o možnost využití terasy. 1.NP je uzpůsobeno výhradně pro stojící zákazníky u baru popř. u barových stolků. Výjimku tvoří masivní stůl, který je určen pro rauty při společenských akcích. Dále se zde nachází hlavní bar se studenou kuchyní a skladem potravinářských výrobků a toalety. Do objektu se návštěvník dostane skrz lávku umístěnou na severní hrázi dolní nádrže Nové mlýny. Vstupuje tak do 2.NP, které disponuje galerií pro 16 osob, dále pak vstupním barem a toaletami. Celé patro je bezbariérové a tomu rovněž odpovídají i toalety.

3.NP je tvořeno velkou galerií, která je koncipována pro maximální počet 50 osob.

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Základním konstrukčním prvkem celé stavby je železobetonový plovák, který tvoří podvodní podlaží – sklípek se zázemím. Plovák nese ocelový montovaný skelet, skládající se z profilů HEB a příhradových vazníků ve střešní části objektu. Střecha bude plochá s odvodněním vně dispozice. Objekt pro svou stabilizaci používá kombinaci dvou stabilizačních systémů. Prvním je systém seaflex – jde o předpjatá lana, která jsou ke dnu kotvena pomocí železobetonových kvádrů položených na dně nádrže. Tento systém udržuje objekt ve vyrovnané poloze. Druhý systém je založen na principu prstenců a pilot. Jelikož jde o poměrně vysokou stavbu, je zde riziko převrhnutí. Proto je užit tento systém, který prostupuje stavbou až do jejího druhého podlaží a tím zajišťuje stabilitu i při extrémních podmínkách. Třetím systémem použitým na této stavbě je systém železobetonového roštu, který má funkci základu v případě poklesu hladiny na neúnosnou hranici. V tomto případě budova klesne na stabilní základ, tvořen železobetonovým roštem, stojícím na pilotách.

5. TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ OBJEKTU

Objekt je kromě elektrické energie plně soběstačný. Voda je čerpána přímo z vodní nádrže a následně čištěna v čističce na pitnou vodu. Kanalizace ústí do ČOV, instalované v objektu. Odpadní voda zde bude vyčištěna a vypuštěna zpět do nádrže. Celá stavba je poháněna elektrickým napájením. Bude zbudována nová přípojka elektrického napájení. Objekt bude napojen skrz lávku, spojující objekt se břehem hráze. Klimatizaci a vytápění bude zajištěno systémem tepelného čerpadlo vzduch - vzduch.